

BEROUNSKÝ KATOLICKÝ ZPRAVODAJ

Přebýval mezi námi...

„*A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi*“ (Jan 1, 14), slyšíme v kostele o slavnosti Narození Páně. Tato věta z Janova evangelia vyjadřuje podstatu celého vánočního okruhu, který ještě slavíme, a můžeme o ní déle uvažovat. V hodinách filosofie nás učili, že řecký termín pro „slovo“, tedy *logos* lze přeložit jako smysl, univerzální zákon, důvod všeho či prozřetelnost. V křesťanském pojetí se oním *Logem* rozumí Syn Boží, tedy Ježíš. To, na co se chci v uvedené větě soustředit ještě o něco více, je sloveso přebývat – „přebývat mezi námi“. Ježíšův příběh ukazuje, jak toto přebývání chápe Bůh. Tedy že nejde jen o ledajaké vyskytování se na společném místě

ve stejném čase, ale že přebývání je prodchnuto sounáležitostí a láskou. Boží Syn přišel jako souputník, společník a učitel obyčejných lidí tehdejší Palestiny. Řecký originál dokonce naznačuje společné přebývání ve stanu. Sounáležitost v církvi vyzdvihuje také papež František, když nás vyzývá k promýšlení a hlavně přijetí tzv. synodálního principu, jež má být předmětem našich farních zamyšlení v nejbližším období. Synodalita předpokládá zájem o bližního, schopnost mu naslouchat a vžívat se do jeho nadějí i obav. Znamená také chuť být s druhými, sdílet se s nimi. Mám za to, že naše společnost tento princip společné cesty

(jak synodalitě rozumí řečtina) nyní nutně potřebuje. Teprve v rozhovoru tváří v tvář za skutečného zájmu o druhého člověka můžeme spolu nějak slušně vycházet. Bohužel, současný svět umožňující komunikaci skrze internet a sociální sítě lidi od sebe spíše vzdaluje, vytváří sociální bubliny a to nakonec vede až k nevraživosti. Toho jsme nyní svědky například při zjitřených debatách ohledně vakcinace. Jenže ono už vlastně nejde o jednu záležitost. Rozdělování a odmítání společné cesty se stává jakýmsi programem. Nahrávají tomu emotivní komentáře i konspirační teorie. Když jedno téma opadne, střídá jej hned jiné. Téma původu nemoci COVID-19 střídá nevybíravá výměna názorů o ekologii, migrantech, našem členství v EU atd. atd. Neosobní kybernetický prostor umožňuje anonymitu a s tím i možnost naprosto nepřijatelných způsobů neuctivých reakcí (fenomén podobný snad agresivnímu chování řidičů aut). Určitým lékem může

být právě ona aplikovaná synodalita, kdy vstoupením do opravdového dialogu se člověk otevírá a tím i „riskuje“, že pozmění svůj původní názor. Zájem o druhého s sebou totiž nese i určitou míru ponoření se do jiného myšlenkového světa. To znamená přiznání si třeba některých oprávněných obav či zklamání z druhé strany názorového spektra, která jsem před tím neviděl. Lze tak předcházet totálnímu rozdělení, nebo alespoň otupit ty nejostřejší hroty. A začít lze v rámci našich každodenních vztahů. Jsou jistě meze, za které zřejmě jít nemůžeme, a vstup „na společnou cestu“ (*syn-hodos*) nemá být projevem naivity, ale naopak vědomého a odpovědného riskantního kroku lásky v následování našeho Pána, který přeci svým *přebýváním mezi námi* riskoval a nakonec i obětoval svůj život.

Jiří Cikánek, jáhen

Zprávy z farnosti

- **Modlitební společenství**

Setkání se koná ve čtvrtek:

- **6. 1. - setkání Synoda o synodalitě - Vést dialog v Berouně na faře od 20 hod.**
- **13. 1. - modlitba s Biblií v Berouně na faře od 20 hod.**
- **20. 1. - tichá adorace a modlitba chval, díků, proseb v Berouně v kapli Povýšení sv. kříže od 20 hod.**
- **27. 1. - adorace a večer chval na Tetíně v kostele sv. Kateřiny od 20 hod.**

Na setkání **6. 1.** se budeme zabývat tématem: **Vést dialog** (Dialog chce vytrvalost a trpělivost, ale umožňuje porozumění) a povedeme duchovní konverzaci nad následujícími otázkami:

- *Kde a jak je v naší farnosti prostor pro hlubší osobní tvůrčí dialog?*
- *Kde se v naší farnosti scházejí k dialogu lidé různého zaměření?*
- *Jak probíhá komunikace a spolupráce mezi různými skupinami uvnitř naší farnosti, případně mezi sousedními farnostmi, spiritualitami a hnutími?*
- *Jak přistupujeme k rozdílným představám, konfliktům a potížím v komunikaci?*
- *Jak u nás probíhá dialog a spolupráce s příslušníky jiných církví, náboženství, s těmi, kteří nemají k náboženství žádný vztah?*
- *Jak a kde ve farnosti rozvíjíme dialog s různými oblastmi kultury, školství, politiky, ekonomiky, neziskového sektoru, péče o životní prostředí, občanské společnosti apod.?*
- *Co konkrétního můžeme v místní církvi / ve farnosti / ve společenství udělat pro to, abychom rozvíjeli hlubší dialog uvnitř i vně našeho společenství?*

Všichni jste srdečně zváni ke společné modlitbě a kdo má zájem přijít na setkání 6. 1. k Synodě, **prosím, promyslete si otázky** viz výše. Váš názor nás zajímá! K účasti není potřebná návaznost na předchozí setkání.

Přímluvné modlitby můžete vložit do krabiček v kostelích nebo na web farnosti. Děkujeme a modlíme se za vás!

„Kdo je z pravdy, slyší můj hlas.“ (Jan 18,37)

tým MS

Jan Franta tel. 605 983 228, Libuše Lukášová tel. 724 352 366,

Jan Marek tel. 732 541 409, Jana Cívínová tel. 721 120 926

- **Slavnost Zjevení Páně**
oslavíme v kostelech naší farnosti *v neděli 2. ledna*. Bude se žehnat voda, kadidlo a křída. Mše sv. v Berouně bude sloužena za Charitu Beroun a bude možno přispět do tříkrálových kasiček.
- **Setkání k synodě na Tetíně – 7. ledna**
Druhé synodální setkání při Sdružení sv. Ludmily se uskuteční již v pátek 7. 1. od 19 hodin v Komunitním centru sv. Ludmily na Tetíně. Zápis z prvního setkání a možná i něco navíc bude předem zaslán e-mailem všem v adresáři.
- **Modlitba růžence**
se koná *vždy v pátek* před večerní mší svatou v Berouně *od 17.25 do 17.45 hod.* a vede ji M. Žáčková. Úmysl modlitby je za kněze, farnost, Komunitní centrum sv. Ludmily na Tetíně a město Beroun.
- **První pátek v měsíci – 7. ledna**
Od 17.00 hodin je možné v Berouně přijmout svátost smíření. Po večerní mši sv. u sv. Jakuba následuje adorace před Nejsvětější svátostí oltářní.
- **Tříkrálové koncerty**
sboru Comodo se uskuteční *v sobotu 8. ledna v 16 hod. v Loděnici a v neděli 9. ledna u sv. Jakuba v 16 hod. v Berouně*.
- **Vikariátní konference – 18. ledna**
V úterý 18. 1. se koná setkání kněží berounského vikariátu v Berouně a bude zahájeno mší sv. v 9.00 hodin v kapli Povýšení sv. kříže.
- **Ekumenické bohoslužby v Berouně**
Letos jsou v Berouně plánovány tyto ekumenické bohoslužby:
 - *v pátek 14. 1. v 18.00* – modlitebna Církve adventistů sedmého dne, Tylova 273/8 (v rámci Aliančního týdne modliteb)
 - *v neděli 23. 1. v 15.00* – modlitebna Českobratrské církve evangelické, Husovo nám. 43 (v rámci Týdne modliteb za jednotu křesťanů; kázat bude jáhen Jiří Cikánek)
- **Sbírka na bohoslovce**
vynesla 5.044,- Kč v Berouně, 1.910,- Kč v Počaplech, 1.730,- Kč na Tetíně, 1.000,- Kč v Loděnici, 700,- Kč na Chyňavě, 700,- Kč v Nižboru a 370,- Kč ve Svatém Janu.
- **Sbírka v rámci neděle Božího slova**
se koná *v neděli 23. ledna*.
- **Úklid kostela sv. Jakuba**
Pravidelný úklid se bude konat až v únoru.
- **Pravidelné akce v Počaplech**
 - První neděli v měsíci se po mši sv. koná na počapelské faře setkání nad nedělními biblickými texty pod vedením jáhna Jiřího Cikánka.
 - Každou poslední neděli v měsíci následuje po mši sv. posezení při čaji a kávě.
 - Před čtvrtěční mší svatou se koná od 17.30 modlitba růžence.

Odešla Anna Hánová

Naposledy přijela do našeho kostela sv. Jakuba ve čtvrtek 25. listopadu na svatou Kateřinu, na ranní mši. Přijela jako vždy na kole. Poslední dobou jezdila přes most, protože je to po rovině, předtím spíš přes lávku, to zas bylo kratší. Celá léta sem takhle ve všední den přijížděla, ale v neděli chodívala pěšky, protože v dámských svátečních šatech se dost dobře jezdit na kole nedá. Až teď v poslední době volila i v neděli kolo

jako dopravní prostředek, protože jít pěšky už bylo nad její síly. Kdysi, dokud měla předchozího pejska Mont'ů, patřilo k místnímu koloritu, že Mont'ů hlídal bicykl někde vedle kostela nebo dokonce v chrámové předsíni. Byl zticha a spal, i když hrály varhany. Nový Mont'ů (vlastně nová Mont'ů) neměla pro varhany pochopení a hlučně vyla, a tak už ji sem Anička nebrala.

Poznaly jsme se v turistickém oddíle TJ Lokomotiva Beroun v osmdesátých letech; tam se jí ovšem neříkalo Anna ani Anička, ale Hanka, a tak jsem si dlouhá léta myslela, že se jmenuje Hana, a jméno Anna mě proto později překvapilo. (Na „Hanku“ byla prý zvyklá od dětství, začaly jí tak říkat kamarádky.) Naše turistika byla v té době vždy takový dost svobodný oddíl – vedl ho Jaroslav (Slávek) Tomášek ze Závodí, jezdili jsme na různé trasy každou sobotu, program jsme znali dopředu. Kdo přišel na nádraží, ten přišel, nic se nehlásilo předem. Hanka většinou nechyběla, pokud neměla právě nějakou rodinnou sešlost. V létě jsme jezdili na hory (pokaždé někam jinam), na to se vždycky moc těšila! Nikdy nezkazila žádnou legraci, byla společenská a dobrosrdečná a s každým uměla promluvit. Taky ráda zpívala.

Zpívala nejraději v kostele; loni jí v adventu moc chybělo, že jsme byli jako němí, že se zpívat nesmělo. Žádné „Ejhle, Hospodin přijde“, ani „Rodičko Boží vznešená“. Často přinášela kytici na oltář své patronky svaté Anny, měla ji ve velké úctě a nosila jí květiny buď ze své zahrady ze Studánky, nebo z květinářství od dcery. Svou zahrádku měla moc ráda, vytvořila si ji podle svých představ a neúnavně tam pracovala, a to ještě letos na podzim. Říkala mi jen, že už „na chaloupku“ nedojde, že je to moc do kopce, ale že ji tam vždy někdo odveze autem. Svě vyhlášené veliké bílé jiriny nosila ke svaté Anně letos v září naposledy...

O své nemoci věděla dlouho, ale špatná zpráva ji nijak nezdeptala, komentovala ji slovy: „Všichni jsme v rukou Božích!“ Poslední dobou odcházela z kostela vždy pomalu – ohlédla se na oltář sv. Anny, zkontrolovala květiny, pak se dlouze zadívala do vitrážového okna na sv. Václava a svatou Ludmilu a potom ještě postála před oltářem Pána Ježíše. Ohlížela se a loučila se... V září už nechtěla na národní pouť ke sv. Ludmile na Tetín. V říjnu jsem jí chtěla dát do zpravodaje blahopřání k osmdesátinám, ale odmítla to. „Už to tam nedávej...“ No a ve čtvrtek před první adventní nedělí byla v kostele naposledy. Kdykoli jsem jí zavolala na mobil, měla dobrou náladu, říkala, že se modlí a že si zpívá písně z kostela, že prožívá advent doma. Místo ve druhé lavici úplně vpravo, kde léta sedávala, zůstalo prázdné. Byla tu – není tu. Odešla 14. prosince. Část adventu a slavnost Narození Páně už prožila někde jinde... -lf-

Děti potřebují dárky dostávat, ale i dávat

Převzatý rozhovor s teoložkou Noemi Bravenou (zástupkyní ředitelky Svatojánské koleje)
Teoložka Noemi Bravená se zabývá dětskou teologií – mj. tím, jak Boha děti přijímají, jak mu rozumějí. Ptali jsme se jí na tradici vánočních dárků.

Spousta rodičů řeší rozpor: Nebude dítě popletené, když mu vykládáme, že překvapení pod stromeček chystá Ježíšek – dárkonoš? A přitom mu zároveň vysvětlujeme, že to malé dítě v jesličkách je Spasitel?

Předškolákovi obě tyto postavy splývají. Občas se mu do toho v jeho fantazii připlete i červené oblečení a bílý plnovous. Ale nejdůležitější jsou přece svátky, na které se těší. Po večerní modlitbě, v níž se společně obracíme ke Kristu, tudíž nemá vůbec žádný problém napsat dopis Ježíškovi nebo vyjmenovat mu svá přání pod stromeček. Lidové a náboženské prvky v hlavě dítěte přirozeně koexistují a jediný, kdo se tím občas trápí, jsou právě rodiče.

A jak to mají ti starší?

Mladší školák časem přijde na to, že dárky mu dávají pod stromeček rodiče, a každoročně pozorně sleduje skříně, monitoruje nákupy a hledá další důkazy, protože v tom cítí jakési zadostiučinění, potvrzení své vlastní velikosti a rozumnosti. Nicméně pořád drží tradici, že na Ježíška – dárkonoše „věříme“, protože to patří k duchu českých Vánoc. Také už ale dobře ví, že o Vánocích si připomínáme Ježíška, o kterém hovoříme jako o malém dítěti, jež se narodilo v Betlémě a spí v jesličkách. Děti z věřících rodin dokážou nejpozději tak ve třetí třídě rozlišit, že Ježíšek, co nosí dárky, je fantazijní postava, a malý Ježíš je – řečeno jejich slovy – „ten opravdický“. Rodiče proto nemusí mít strach ze záměny obou postav ani z duchovního scestí svého potomka. Dítě se v závislosti na zrání a rozvoji svého myšlení učí s nástupem do školy rozlišovat mezi lidovou a křesťanskou tradicí.

Puberták a adolescent pak vnímají malého Ježíše jako součást vánočního příběhu, který je takovou idylkou s miminkem. Vědí, že to hlavní z jeho příběhu přijde až o Velikonocích. Vánoce jsou proto pro ně rodinným svátkem a jejich duchovní rozměr berou jako bonus, který k tomu tak nějak patří.

Už docela malé děti mívají potřebu dát také něco Ježíškovi. Tedy tomu malému dítěti v jesličkách.

V koledě „Jak jsi krásné, nevinátko“ dostává malý Ježíš oblečení (dvě kůže), jídlo (mléko) a hračku (beránka). Když moje děti poprvé připravovaly dárek pro Ježíška, vložily do krabičky od čaje jednu kostku lega (hračka), jeden burák (aby neměl hlad) a malý obrázek (aby měl radost a necítil se sám). Pravda, je to trochu něco jiného než zlato, kadidlo a myrha od tří králů, ale ukazují tím svůj vztah a porozumění situaci malého dítěte v jesličkách. Touha obdarovat malého Ježíše něčím praktickým napadá dítě jako první – dát něco, co by si samo přálo nebo co potřebuje.

Jak děti můžeme v obdarování Ježíška doprovázet?

Můžeme jim vysvětlit, že Ježíši máme dávat praktické věci, tedy naše skutky. Konat dobro ve prospěch bližních – například o Vánocích je obdarovávat tím, co potřebují, co sami chtějí, po čem touží a co by jim udělalo radost. Ale také, že máme přinášet Ježíši drahé a cenné dary: náš život, důvěru, odevzdanost, připravenost ke službě.

Na jednoduchou rodičovskou otázku, co připravíme tyto Vánoce dítěti v jeslích, nemá následovat domácí kázání, ale prostor pro ztišení a tvořivost. Děti totiž potřebují dárky nejen dostávat, ale i dávat, ať už se jedná o dar k jesličkám pro malého Ježíše, nebo pod stromeček pro dědu s babičkou, pro rodiče, pro spolužáka, pro potřebné – ať už jsou to chudé děti, děti v nemocnicích, či děti migrantů. Vede je to k prožitku radosti a poznávají v tom hloubku obdarování.

Jak to udělat prakticky?

Dárek pro Ježíška – tedy ta krabička od čaje, o kterém jsem hovořila – může obsahovat nejen autentické dětské dárky, ale i psané lístečky s tím, co dáme nebo chceme dát dítěti v jeslích. Například co pro něj chceme udělat ve vztahu k druhým lidem. Dárky pro malého Ježíše pak můžeme spolu s dětmi otevřít, lístečky přečíst, a pak s nimi velmi přirozeně hovořit o hlubším významu obdarování i o našem vztahu k Ježíši Kristu.

Ale dobře si před tím rozmysleme, jak to s obdarováním máme my sami. Jsme například štedří k potřebným lidem jen proto, že to k Vánocům tak nějak patří? A opravdu víme, že taková štedrost nemá svůj původ jen v jakémsi altruismu (*moderní označení pro postoje a jednání, která sledují prospěch druhého člověka*) nebo v tom, co někteří naši politici nazývají „křesťanské hodnoty“? Víme, že v každém našem obdarování se jako křesťané stáváme součástí Božího plánu a vlastně měníme dějiny? Tak snad alespoň jednou v roce.

(zdroj: Katolický týdeník č. 51/52, otázky kladl vedoucí redakce Jiří Macháně)

*„A hle, hvězda, kterou viděli na východě, šla před nimi, až se zastavila nad místem, kde bylo to dítě. Když spatřili hvězdu, zaradovali se velikou radostí.“
(Mt 2,9-10)*

Synů Izraele bude jako hvězd na nebi dle zaslíbení. Je mnoho hvězd v našich životech a všechny mají svou zář, svou důležitost, ale jen jedna vede tam, kde se rodí láska, jednota, vykoupení.

Dříve mě to nenapadlo

Na jedné synodální schůzce jsem před pár týdny vyslechl větu od paní ve středním věku. Dotkla se tématu své konverze. S jistým ostychem prý vstupovala do zaběhnuté praxe „zkušených“ věřících. **Cítla se tak nějak nepatřičně, možná méněcenně!?** Mně to před tím nedošlo, že takto se může dívat člověk vstupující do zaběhnuté skupiny například berounské farnosti. Dovolil bych si tedy vyjádřit svůj postoj k takovým lidem.

Vážím si konvertitů, a to asi ani netuším, kolik jich ve svém okolí vlastně mám. Chtěl bych jim říci, že v mých očích nejsou naprosto vůbec něčím „méně cenným“. V mých očích mají obdiv a úctu, protože k víře došli většinou daleko složitější cestou než třeba já, který jsem byl pokřtěn pár měsíců po svém narození. Jsem si vědom, že

křest a víra jsou odlišné věci, ale mám upřímnou radost z těch, kteří si takovým procesem prošli. A co víc?! Nejednou se mi v životě stalo, že konvertita žil svou vírou znatelně radostněji a plněji! **KONVERTITĚ, děkuji vám za to, co pro naše společenství, farnost – CÍRKEV děláte.** A my ostatní v církvi? Jestli jsme my solí země, tak konvertita je možná rychlo-solí téže země a ze své kuchařské praxe vím, že rychlo-sůl dokáže úplné zázraky!!!

Michal Šedivý

Tři králové ve Svatém Janu

Nezvykle brzy dorazili (nejenom) Tři králové do Svatého Jana pod Skalou - již 18. 12.! V rámci koncertu Barokních andělů Michala Pavlíka zahráli herci divadla Krov představení Hra o hvězdě.

Betlémský příběh byl doprovázen nejčastějšími vánočními koledami, při jejichž zpěvu se přidávali i mnozí z diváků.

Váženým hostem večera byla paní hejtmanka Petra Pecková, jejíž úrad na podobné kulturní aktivity finančně přispívá.

Děkujeme účinkujícím, publiku, sponzorům, Svatojánské společnosti a obci Svatý Jan pod Skalou, že se o takový tematický večer postarali.

Michal Šedivý

Tříkrálová sbírka 2022

Už více než 20 let patří ke konci Vánoc i v Berouně Tříkrálová sbírka. I tentokrát budou od 1. do 16. ledna 2022 dobrovolníci a zaměstnanci Charity Beroun vybírat nejen do přenosných a stacionárních kasiček, jak jste zvyklí. Až do konce dubna bude stejně jako vloni možnost přispět do online kasiček skrze formulář na webu Tříkrálové sbírky. Novinkou ovšem bude bezhotovostní převod pomocí **originálního QR kódu přímo pro Charitu Beroun**, letošním záměrem je podpora matek, otců a celých rodin s dětmi včetně žen a mužů v azylových domech Charity Beroun. QR kód umístěný na další straně lze využít od 1. 1. 2022 do 31. 1. 2022.

I letos Vás v rámci sbírky pozveme na tříkrálové koncerty. V Berouně se bude konat koncert pěveckého sboru COMODO v neděli 9. 1. od 16 hod. v kostele sv. Jakuba. Tradičně můžete tříkrálový

Zpravodaj

koncert stejného sboru navštívit i v Loděnici v sobotu 8. 1. 2022 též od 16 hod. v kostele sv. Václava. Koledovat se bude tradičně v mnoha průvodech, např. v pátek 7. 1. na Tetíně. Všechny další tříkrálové aktivity sledujte na webu či FB Charity Beroun.

S tříkrálovou koledou nám tradičně pomáhají také skauti z berounského střediska Radost a Naděje, KMŠ Beroun a oběma těmito „domácím“ institucím jsme velmi vděční! Koledovat nám několik let pomáhají také některé školy a obecní úřady okolních vesnic a především spousta ochotných jednotlivců a rodin, kteří koledovali ve svém sousedství, případně ve svých firmách.

Vykoledované prostředky jsou rozdělovány podle následujícího klíče:

- 65 % půjde přímo do Charity Beroun, letos to bude konkrétně podpora matek, otců a celých rodin s dětmi, žen a mužů v Azylových domech Charity Beroun
- 10 % půjde humanitární pomoc v zahraničí, letos rodinám, dětem a seniorům do Běloruska a Uzbekistánu
- 15 % diecézní záměry - Výstavba Komunitního centra sv. Anežky v Praze 2, Podpora nového Komunitního centra sv. Zdislavy, Kolín
- 5 % celostátní charitativní projekty, 5 % režie sbírky (ve prospěch Charity ČR)

Pokud nás nepotkáte v terénu, kostele či nezazvoníme s požehnáním u vašich dveří (zatím ještě stále na stovky domácností nemáme tříkrálových koledníků dost), určitě budeme s kasičkou i na některých mších v Berouně i okolí. Případně volejte na telefon 602 945 017 či pište na mail ivanav@charita-beroun.cz, určitě vypravíme skupinku králů i na požádání. Stejně tak se ozvěte, prosím, pokud byste mohli pomoci jako dobrovolníci.

Moc děkujeme za Vaši přízeň a každou sebemenší pomoc a podporu i za Vaše modlitby! Požehnané Vánoce a Nový rok 2022 přeje jménem Charity Beroun

Ivana Vašků

QR Platba

Praktické poznámky k podávání sv. přijímání

V současné době se jeví jako potřebné připomenout některé zásady týkající se přijímání eucharistie, aby se z posvátného setkání člověka s Ježíšem Kristem přítomným ve svátosti oltární tělem, duší i Božstvím nevytrácela náležitá úcta a pozornost a předcházelo se mj. např. i tomu, aby svatá hostie či její část při podávání nedopatřením upadla na zem.

Přijímání na ruku

- **Sejmeme z obličeje respirátor** (ještě dříve, než přistoupíme k podávajícímu).
- **Ruce mají být čisté** (v době pandemie i dezinfikované).
- **Dlaně jsou otevřené a položené obvykle pravá vespod, levá nahoře** (u leváků naopak). Staří církevní otcové říkali: „*Staviš trůn pro Nejvyššího Krále.*“
- **Ruce jsou takto připravené ve výši hrudi** (srdce), nikoli u pasu, a mírně vztažené dopředu k podávajícímu.
- **Podávající ukáže Tělo Páně** (svatou hostii) tomu, kdo přijímá, a řekne jako obvykle: „*Tělo Kristovo*“; přijímající odpoví: „*Amen*“. Svatá hostie je přijímajícímu položena na horní, zpravidla levou dlaň.
- **Ten, kdo přijímá, nechá dlaně tak, jak jsou** – tedy otevřené. Může poodstoupit krok stranou a **ještě před oltářem si pravou rukou** (resp. tou, která je vespod) **z dlaně vloží svatou hostii sám do úst**. **TEPRVE POTOM** odchází na své místo v kostele a věnuje se osobnímu díkůvzdání a modlitbě.
- **Svatá hostie se přijme ještě čelem k oltáři – nikam se v dlani neodnáší!**
Obě složené a nastavené dlaně mají být volné, proto brýle, klíče, kapesník, ruženec, kancionál apod. pro chvíli sv. přijímání dejme do kapsy nebo nechme v lavici. Na ruce v rukavicích se nepodává!
Pokud by na dlani nebo na prstech ulpěl viditelný úlomek nebo drobeček sv. hostie, pak se prostě slízne – případné drobečky na ruce se rozhodně nikam neotírají!

Přijímání do úst

- **Ruce máme sepjaté** jako při modlitbě.
- **Podávající ukáže Tělo Páně** (svatou hostii) tomu, kdo přijímá, a řekne jako obvykle: „*Tělo Kristovo*“; přijímající odpoví: „*Amen*“.
- **Přijímající pootevře ústa a mírně vysune jazyk**, aby svatá hostie mohla být do úst bezpečně vložena.
- Věřící odchází na své místo v kostele a věnuje se osobnímu díkůvzdání a modlitbě.
- V současné době je z hygienických důvodů vhodnější, aby ke svatému přijímání přistoupili nejprve ti, kdo přijímají do ruky, a až potom ti, kdo přijímají do úst.

NEZAPOMEŇME!

Vždy musíme přijímat Tělo Kristovo s náležitou a stále platnou dispozicí:

- Být pokřtěný v katolické církvi a žít v jednotě s ní.
- Pokud člověk žije v partnerském vztahu, má se jednat církevně uzavřené manželství.
- Srdce ať je nezatížené těžkým hříchem a smířené s Bohem; církevní příkázání stanoví „alespoň jedenkrát do roka přijmout svátost smíření“ - pravidelnému přijímání eucharistie má odpovídat pravidelná zpověď.
- Přijímat máme s co největší úctou a vírou v reálnou přítomnost Krista Pána ve svátosti.
- Eucharistický půst platí pro zdravého člověka v délce jedné hodiny před přijetím eucharistie.
- Kdo obvyklé podmínky nespĺňuje, může si přijít pro požehnání. Tuto skutečnost naznačí prstem přiloženým na ústa.

Některá pochybení při sv. přijímání:

Léta Páně 1622

Pojďme a nahlédněme do dávných časů, do doby před čtyřmi staletími! Stojíme uprostřed berounského kostela svatého Jakuba pod gotickou klenbou. Žádné barokní oltáře, žádná rokoková kazatelna. Nejsou tu ani naše lavice, ty pocházejí z mladší doby. Presbytář není oddělen kovanými mřížkami se sliveneckým mramorem, na které jsme zvyklí. Chybějí také empory (galerie) nad bočními loděmi. Berounští tu sice zřejmě nějaké oltáře měli, určitě alespoň ten hlavní, nepochybně tu měli i kazatelnu. V době renesance už v kostelích běžně stávaly lavice, tak do nich usedali měšťané asi i u nás. To vše si můžeme ovšem jen představovat.

Kostel totiž už předtím r. 1599 při velkém požáru města vyhořel, zřítla se zvonice i krovy v kostele, zvony se slily, vyhořelo děkanství a shořel archiv a původní matriky. Bohoslužby se potom několik let konaly v kostele Panny Marie za branou. Hlavní kostel byl přestavován a opravován, ale stavební úsilí záviselo na tom, jak se dařilo shánět peníze. A protože shořelo asi 160 domů, oheň poškodil i městské hradby, bašty, fortny a obě brány, přicházely peníze na kostel pomalu, přesto se však postupně sešly četné dary a odkazy. R. 1606 byl vyzdvižen nový krov a z darů cechů byla zasklena okna. **Konšelé také v roce 1608 zakoupili novou křtitelnicí od rakovnického konváře Matouše Fleminka. A to je také v interiéru kostela asi to jediné, co nám z té doby zůstalo.**

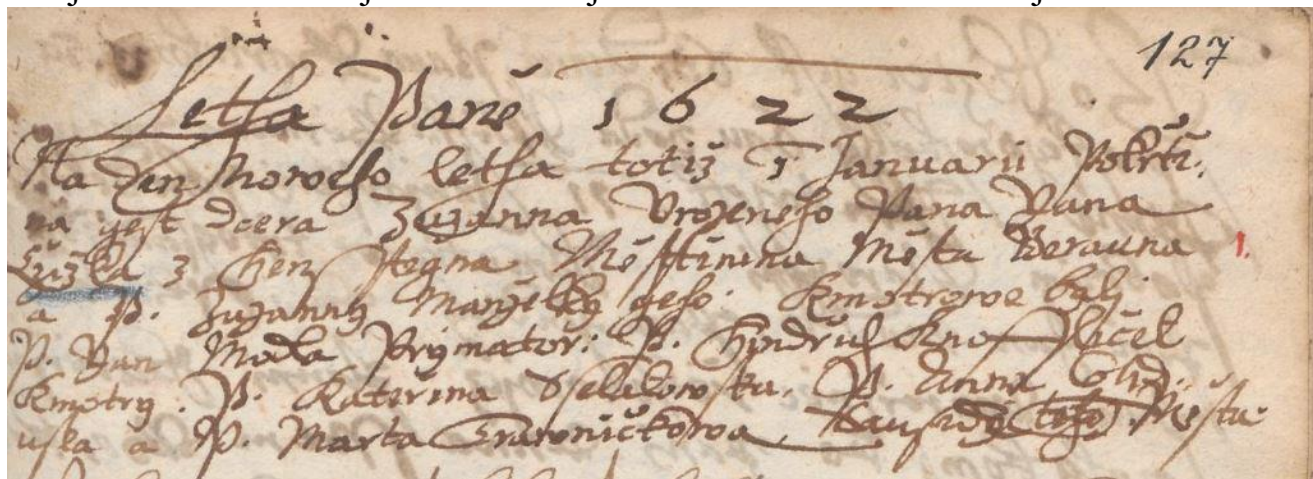
Po 136 letech r. 1735 totiž vypukl další zhoubný požár, shořelo 82 domů a 18 stodol s úrodou, další domy byly poškozeny. Vyhořela radnice, kostel, děkanství a škola. Žárem se prý vařila voda v kašně na náměstí. Vnitřek kostela opět lehl popelem, ale křtitelnice nějak „přežila“ a neroztavila se. A také byla asi dobře uložena matrika křtů a sňatků, neboť ani ta kupodivu požárem neutrpěla. **Je to dnes nejstarší dochovaná berounská matrika a patří k nejstarším v Čechách.** Byla založena r. 1601 za faráře Martina Nigera, který pocházel z Hradce Králové a v Berouně působil v letech 1601 – 1610. Právě ze zápisu na jejím začátku se dovídáme, že existovala ještě starší matrika, která shořela při požáru 1599.

Křtitelnice i matrika nám zůstaly po bratřích luterského vyznání. Zatímco křtitelnicí si každý může prohlédnout přímo v kostele, tak matrika je jako cenná archiválie uložena v Státním oblastním archivu v Praze. Protože byla digitalizována (Beroun 01), tak si ji koneckonců může na internetu prohlédnout taky každý, pokud se znovu „naučí číst“. Matrika je sice vedena v češtině, ale psalo se kurentem a ten se dnešnímu psacímu písmu věru příliš nepodobá. Také používali tzv. bratrský pravopis.

Ale vraťme se k roku 1622. Duchovním správcem v Berouně byl v té době děkan **mistr Matěj Vít Perlicius Chlumecký**, který tu právě působil poslední rok – následujícího roku 1623 byl jako nekatolík nucen se svou manželkou Lidmilou a dvěma synáčky u nás narozenými a pokřtěnými odejít do exilu a usadil se v Pirně. Když přišel do Berouna, zanechal nám o tom v matrice zápis: **„Léta Páně 1619 při památce sv. Havla přijal správu Církve Boží v městě Berouně M. Matěj Vít Perlicius Chlumecký, za jehož správy toto následující poznamenání dítek okřtěných s rodiči a pěstouny jejich se nachází.“** (Jeho vlastní poznámku na okraji **„Item osob**

k manželství stvrzených a družbů jejich“ někdo později přeškrtnal.) Děkan Perlicius sice děti křtil a snoubence oddával, ale do matriky většinou křty i sňatky zapisoval kostelník. Zatímco děkanův rukopis je velmi dobře čitelný, o kostelníkovi se to říci nedá. Dívám se např. na jméno „Jíra“ a slovo za ním dlouho vypadá jako „spacak“, prostě nesmysl. Nakonec se ukáže, že to je „Jíra vořčak“, tedy ovčák. (Ono je to ve skutečnosti zapsáno jako „Gjra wofčak“, ale nechci vám to ještě víc komplikovat.) Během r. 1622 kostelník taky několikrát zapsal jména otce, matky, všech přítomných kmotrů, ale bohužel zapomněl zapsat jméno pokřtěného dítěte. To se stalo i při křtu synáčka pana děkana r. 1621. Když na to Perlicius přišel, připsal do matriky poznámku: „Aby šelma visel za to psaní, zaslouží si místo českého groše od poznamenání každého dobrého klofce.“ Poznámka je opět přeškrtnaná; že by ji kostelník objevil? Nikdo ale nepřeskrtnal druhou děkanovu poznámku (připsanou ke dni sv. Magdaleny 1622): „Dítě deset neděl psátí se učící mnohem lépeji slova by postavovalo a rozdělvalo, nežli ty, vosle! Kdo to kdy po tobě přečte.“ No tak s tím ovšem vřele souhlasím; slova „aman zelky sveanny“ nebo „skařtejna“ či „apolenala zebnice“ jsou jen malou ukázkou. Četlo se mi to místy dost špatně, zatímco děkanovy zápisy byly čitelné a jasné. To s tím oslem mě proto dost uklidnilo!

Křty se zapisovaly většinou ustáleným způsobem. Je uvedeno pouze datum křtu, nikoli datum narození, ale zato důkladně, např.: „Ve čtvrtek po sv. Tomáši, tj. 22. decembri okřtěna dcera Tomáše rybáře souseda města Berouna a manželky své Anny.“ (No a jak je vidět, už tenkrát měli problémy s přivlastňovacími zvratnými zájmeny, ovšem opačné než dnes.) „Kmotrové byli tito: pan Jan Modla, paní Kateřina Čelakovská, paní Eva Kezlerka, sousedé města Berouna.“ Je tam všechno kromě jména pokřtěné dcery. Šelma kostelník! U kmotrů není uvedeno, kdo přináší dítě ke křtu a kdo jsou jenom svědkové, jak to bude zapisováno v dalších stoletích. Každé dítě dostalo při křtu pouze jedno jméno; nikdo z rodičů ani z kmotrů (a to ani z urozených rodů) nemá dvě jména. Dvě křestní jména si uvádí jedině děkan Perlicius – Matěj Vít.

První křest v novém roce před čtyřmi sty lety: „Léta Páně 1622. Na den nového léta, totiž 1. januari pokřtěna jest dcera Zuzana urozeného pana Jana Čížka z Jenštejna měštěnina města Berouna a paní Zuzany manželky jeho. Kmotrové byli pan Jan Modla primátor, pan Jindřich Knoflíček, kmotry paní Kateřina Čelakovská a paní Marta Trávníčková, souseď toho města.“ (Jan z Jenštejna byl syn Jindřicha z Jenštejna; otec pro něho nechal vystavět na náměstí dům s renesančním portálem.) Malá Zuzanka dostala jméno po mamince!

Většina dětí se narodila v manželství, ale několikrát bylo přineseno ke křtu také dítě svobodné matky. Zápisy o křtech nemanželských dětí jsou řečeno dnešními slovy velmi nevybíravé, zcela nekorektní. Žádné „z lože nemanželského“ nebo něco podobně zaobaleného, život se s ním mazlit nebude, tak jen ať si pěkně zvyká! Každé takové dítě je zapsáno jako „panchart“, svobodné matky jsou také zapisovány unifikovaně, jejich označení zde ovšem nelze publikovat. A aby ten cejch v budoucnu snad nebyl přehlédnut, je u každého takového dítěte velká značka NB, „nota bene“, tedy „povšimni si dobře“! V jednom případě se sice syn narodil rodičům sezdaným, ale dodatečně je u křtu uveden přípisek, že je „neřádně zplozený, v šesti měsících po oddavcích narozený“ a také je opatřen velkou značkou NB. Jindy je zase uvedena poznámka, že to není ponejprv, kdy se jistě ženě z Hudlic narodil panchart. Kostelník byl zřejmě strážce morálky a pěkně bedlivý inkvizitor... Možná se jmenoval Jan Zelenka, je tak jednou uveden mezi kmotry. (Až se r. 1690 narodí v Berouně jistým urozeným rodičům synek šest měsíců po svatbě, nikdo tam žádné NB nepřipíše a ani děkan Seydl to – ještě později – nijak komentovat nebude, ačkoli datum svatby i narození dítěte ve své kronice zaznamená.) Zajímavé je, že i nemanželským dětem přicházeli ke křtu četní kmotři a kmotry, často opět berounští měšťané.

Léta Páně 1622 bylo v Berouně v kostele sv. Jakuba pokřtěno asi 130 dětí. Nepočítá se to úplně snadno, protože na každé stránce matriky je jich různý počet. Někdy později kdosi připsal na kraje stránek červené číslice, ale pouze k dětem narozeným v manželství. Někde jsou třeba jen tři čtyři děti, protože na stejné straně byly zapsány i stvrzené sňatky. Na jiné straně jsou děti od čísla 1 až do 11. Nemanželské děti nejsou očíslovány vůbec, jako by pokřtěny nebyly, a proto se musí připočítat.

Berounský farní okrsek sahal tehdy do širokého okolí a v našem kostele byli křtěni a oddáváni obyvatelé Berouna, Hudlic, Jarova, Karlovy Huti, Koněprus, Králova Dvora, Křivoklátu, Křižatek, Levína, Měňan, Nižbora, Nové Huti, Otročiněvsi, Počapel, Popovic, Staré Huti, Stradonic, Suchomast, Tachlovic, Tetína a Zahořan. Křty byly v nejstarší matrice zaznamenávány od r. 1601 do r. 1633, sňatky od r. 1614 do r. 1633.

Mimochodem o ještě rozsáhlejším farním okrsku svědčí následující berounská matrika; zatímco ta první uvádí přes dvacet obcí, tak druhá matrika (označená při digitalizaci jako Beroun 02) uvádí přes padesát obcí, např. i Broumy, Bratronice, Hořovice, Všeradice, Liteň a Lážovice.

Která jména děti v té době dostávaly při křtu a jaká byla frekvence těch jmen? Tak o tom zase příště!

Lidmila Fričová

Modlitba měsíce

- **Společný úmysl apoštolátu modliteb na leden:**

Za lidi sevřené strachem: Modleme se za všechny, kteří se obávají nového roku, aby zakusili pokoj od Pána.

Ekumenické bohoslužby

14. 1. 2022, 18:00

CÍRKEV ADVENTISTŮ SEDMÉHO DNE
TYLOVA 273

23. 1. 2022, 15:00

ČESKOBRATRSKÁ CÍRKEV EVANGELICKÁ
HUSOVO NÁMĚSTÍ 43

Římskokatolická farnost | Církev bratrská | Církev československá husitská |
Církev adventistů sedmého dne | Českobratrská církev evangelická | Svobodný
křesťanský sbor

České katolické biblické dílo

▫ Toveřská 402/7, 779 00 Olomouc – Samotišky ▫ info@biblickedilo.cz ▫ tel. 605 300 466

NEDĚLE BOŽÍHO SLOVA

DOPIS DOMINIKÁ KARDINÁLA DUKY K NEDĚLI BOŽÍHO SLOVA 23. LEDNA 2022

Vážení přátelé,

obracím se na vás o 3. neděli v liturgickém mezidobí, která se v katolické církvi po celém světě slaví jako neděle Božího slova. Podle výzvy papeže Františka uvažujeme teď v církvi o tom, jak bychom mohli ještě důsledněji jít společně cestou, kterou nás všechny vede Bůh dějinami.

Ať už patříme ke kterékoli části Božího lidu nebo se na jakémkoli stupni podílíme na přípravě synodu o synodalitě, uvědomujeme si, jaký význam má Písmo svaté pro celý tento proces. Novozákonní Skutky apoštolů dokládají na mnoha místech, jak samozřejmé bylo pro vznikající církve, že se každý z věřících podílel svým nenahraditelným způsobem na životě církevního společenství. Neděle Božího slova je pro nás příležitostí, abychom si tyto základy znovu připomínali a pokusili se na nich dál tvořivě stavět.

O neděli Božího slova se podle rozhodnutí České biskupské konference koná ve všech farnostech sbírka na podporu biblického apoštolátu. Rád bych vám všem poděkoval za vaši velkorysou podporu, ať už ji provádíte modlitbou nebo finanční podporou.

Žehná Vám

Dominik kardinál Duka
předseda správního výboru Biblického díla

Podle nového rozhodnutí ČBK se celý výnos z kostelní sbírky odešle na příslušné biskupství, které ji přeпоšle ČBK, kde bude rozdělena v poměru 50% Českému katolickému biblickému dílu a 50% České biblické společnosti.

Zpravodaj

Římskokatolická farnost Beroun, Seydlovo nám. 24/5, 266 01 Beroun

tel: 311 621 964, e-mail: farnost.beroun@centrum.cz; www.farnostberoun.cz

Bohoslužby:	Ne	Po	Út	St	Čt	Pá	So
BEROUN	10.00	19.30	18.00	8.00	8.00	18.00	
KRÁLŮV DVŮR	8.00				18.00		
SV. JAN	8.00						
LODĚNICE	9.30						
CHYŇAVA	11.15						
TETÍN	11.15			19.30			
NIŽBOR							16.30
HÝSKOV							18.00 (2. so)
VRÁŽ							18.00*
HUDLICE							15.00 (1. so)

* 1. sobotu v měsíci bohoslužba slova

Kontakty:

P. Petr Bouška, administrátor
e-mail: petr.bouska@centrum.cz
mobil: 608 524 408

P. Petr Blecha, farní vikář
e-mail: deserto@tiscali.cz
mobil: 723 183 758

*

Lukáš Petřvalský, titulární varhaník
e-mail: lucas.petrvalsky@hotmail.com
mobil: 724 219 745

duchovní vypomáhající ve vikariátu
P. Josef Jonáš, výpomocný duchovní
e-mail: josef.jonas@web.de
mobil: 775 271 756

Ondřej Mrzilek, jáhen
e-mail: ondrej.mrzilek@seznam.cz
mobil: 732 281 293

Jiří Cikánek, jáhen
e-mail: jiri.cikanek@seznam.cz

*

Pavel Kodras, stavební technik vikariátu
e-mail: pavel.kodras@apha.cz
mobil: 602 465 797

Berounský katolický zpravodaj - měsíčník Římskokatolické farnosti Beroun
Písemné příspěvky možno odevzdat **nejpozději do 20. dne měsíce** do krabičky
„Dotazy a příspěvky“ v kostele, v elektronické podobě na e-mail: red.tym@seznam.cz.

Redakce si vyhrazuje právo na úpravu článků.

Vydává Římskokatolická farnost Beroun, Seydlovo nám. 24, pro vnitřní potřebu.

V elektronické podobě na stránkách farnosti: www.farnostberoun.cz.

Příspěvek dobrovolný, č. ú. farnosti Beroun: 361 038 389 / 0800